

Brussel, 5.4.2018
SWD(2018) 87 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

bij

**Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
tot wijziging van Richtlijn 2004/37/EG betreffende de bescherming van de werknemers
tegen de risico's van blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk**

{COM(2018) 171 final} - {SWD(2018) 88 final}

Samenvatting
Effectbeoordeling van een nieuw voorstel tot wijziging van de bijlagen bij de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia (Richtlijn 2004/37/EG)
A. Behoeftte aan actie
Waarom? Wat is het probleem?
De blootstelling aan carcinogene en mutagene agentia op de werkplek kan kanker, het voornaamste arbeidsgerelateerde gezondheidsprobleem in de EU-28, alsook andere ernstige niet-kankergerelateerde gezondheidsproblemen veroorzaken. Om werknemers tegen dergelijke risico's te helpen beschermen, heeft de EU de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia (Richtlijn 2004/37/EG) vastgesteld. Bij de richtlijn zijn voorschriften op dit gebied vastgesteld om blootstelling te elimineren of te verminderen, met inbegrip van grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling. De richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia dient echter regelmatig te worden geactualiseerd op de grondslag van de beschikbare informatie, wetenschappelijke en technische informatie daarbij inbegrepen. Twee wetgevingsvoorstellen tot actualisering van de richtlijn (COM(2016) 248 en COM(2017) 11), die betrekking hebben op in totaal 20 carcinogenen, zijn ingediend. De eerste wijziging werd door de medewetgevers reeds goedgekeurd als Richtlijn (EU) 2017/2398. Deze effectbeoordeling bij het derde voorstel heeft betrekking op vijf aanvullende chemische agentia waaraan ongeveer 1 miljoen werknemers op hun werkplek worden blootgesteld.
Wat moet met dit initiatief worden bereikt?
Dit initiatief heeft drie specifieke doelstellingen: <ul style="list-style-type: none"> • de beroepsmatige blootstelling aan carcinogene en mutagene agentia in de Europese Unie verminderen; • de doeltreffendheid van het EU-kader vergroten door het te actualiseren op basis van wetenschappelijke deskundigheid; • een meer evenwichtige bescherming van werknemers tegen carcinogene agentia bereiken in de hele EU en tegelijk meer duidelijkheid en een gelijk speelveld bieden aan marktdeelnemers.
Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?
Door in bijlage III bij de richtlijn de bestaande grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling te herzien of nieuwe grenswaarden vast te stellen, zal meer duidelijkheid worden verschaft aan werkgevers en handhavingsinstanties waardoor de naleving en handhaving van de bepalingen van de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia, en dus van de bescherming van werknemers, kan worden bevorderd. Door de hiaten met bestaande nationale grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling te verkleinen en volledig weg te werken indien geen nationale grenswaarden bestaan, kunnen maatregelen op EU-niveau bijdragen aan de verdere verbetering van de minimale basisbescherming voor alle werknemers in de EU op dit gebied en aan het creëren van een gelijk speelveld tussen bedrijven in de EU. Om deze doelstelling te bewerkstelligen, zijn maatregelen van de lidstaten alleen niet genoeg; daarvoor is optreden op EU-niveau nodig en in overeenstemming met artikel 5, lid 3, VEU.

B. Oplossingen
Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsmaatregelen zijn overwogen? Heeft een bepaalde optie de voorkeur? Waarom?
Voor de carcinogenen in kwestie werden een aantal opties in kaart gebracht en verworpen. Zo werd een verbod op de stoffen als onevenredig beschouwd en niet-wetgevingsrichtsnoeren of zelfregulering zouden niet aanzienlijk kunnen bijdragen aan de oplossing van de vastgestelde problemen. De voorstellen voor wetgevende opties in verband met vijf carcinogenen (grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling in bijlage III) waren gebaseerd op de resultaten van besprekingen met wetenschappers, werkgevers, werknemers en vertegenwoordigers van de lidstaten. Voor de meeste carcinogenen zijn ook strengere en minder strenge opties onderzocht. De geselecteerde opties worden beschouwd als een aanvulling op de bestaande REACH-maatregelen en er wordt van verwacht dat zij in de betrokken gevallen een meerwaarde bieden aan die maatregelen. Rechtszekerheid voor de belanghebbenden wordt het best bereikt door een duidelijke lijst van chemische agentia in het kader van de richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia, en grenswaarden waarmee het risico op beroepsmatige blootstelling aan chemische carcinogene stoffen kan worden beheerst.
Wie steunt welke optie?

De sociale partners en de lidstaten, die zijn vertegenwoordigd in het Raadgevend Comité voor veiligheid en gezondheid op de arbeidsplaats, steunen alle geselecteerde opties. Om de technische of economische uitdagingen voor werkgevers te verminderen, worden overgangperioden overwogen voor alle sectoren in het geval van twee stofgroepen (cadmium en de anorganische verbindingen daarvan en beryllium en de anorganische verbindingen daarvan), en voor de sector kopersmelting in het geval van de stofgroep arseenzuur en zouten en anorganische arseenverbindingen.

C. Effecten van de voorkeursoptie

Welke voordelen heeft de voorkeursoptie?

De voordelen van de voorkeursbeleids optie zijn een betere bescherming voor meer dan 1 miljoen werknemers in de EU en de preventie van meer dan 22 000 gevallen van arbeidsgerelateerde gezondheidsproblemen.

De optie zal ook leiden tot een betere levenskwaliteit voor werknemers en hun gezinnen en tot directe en indirecte besparingen op de kosten van de individuele gezondheidszorg. De socialezekerheidsstelsels zullen profiteren van een vermindering van de kosten van behandelingen, inactiviteit/vervroegde pensionering en uitkeringen in verband met beroepsziekten. Voor werkgevers zal dit waarschijnlijk minder verzuim en productiviteitsverlies betekenen. Tot slot zal het vaststellen van grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling op EU-niveau meer duidelijkheid scheppen voor werkgevers en handhavingsinstanties.

Uit een studie in opdracht van de Europese Commissie blijkt dat de hoogste verwachte baten voor de verschillende belanghebbenden de volgende zijn: tussen 1 en 5 miljard EUR voor werknemers en 181 miljoen EUR voor overheidsdiensten door de invoering van een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling voor formaldehyde; 15 miljoen EUR voor ondernemingen door de invoering van een grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling voor beryllium.

Welke kosten brengt de voorkeursoptie met zich mee?

Voor sommige carcinogene agentia zal de voorkeursoptie exploitatiekosten met zich meebrengen voor ondernemingen die aanvullende beschermende en preventieve maatregelen moeten treffen. Dit zal met name het geval zijn voor formaldehyde en voor cadmium en de anorganische verbindingen daarvan: de totale kosten van de geselecteerde optie voor het bedrijfsleven over een periode van 60 jaar worden geraamd op respectievelijk 1,72 miljard EUR en 447 miljoen EUR.

In het geval van formaldehyde is het aantal ondernemingen echter zeer hoog en in het geval van cadmium zouden vooral grote ondernemingen worden getroffen. Relatief gezien zullen de kosten per onderneming voor beide stoffen dan ook naar verwachting bescheiden zijn. Het pakket van voorkeursopties legt geen extra informatieverplichtingen op, zal niet leiden tot een verhoging van de administratieve lasten voor ondernemingen en zal naar alle waarschijnlijkheid niet leiden tot milieukosten van betekenis.

Wat zijn de gevolgen voor bedrijven, kmo's en micro-ondernemingen?

Voor cadmium en arseenverbindingen zijn kmo's niet noemenswaardig vertegenwoordigd in de betrokken sectoren, in tegenstelling tot voor beryllium, formaldehyde en 4,4'-methyleen-bis(2-chlooraniline) (MOCA). Uit de analyse blijkt dat de kosten voor kmo's redelijk zullen zijn. Naar verwachting zullen de kosten het hoogst zijn voor kmo's die te maken hebben met formaldehyde en beryllium, en in het bijzonder de ondernemingen die nog niet de investeringen hebben gedaan om werknemers te beschermen via gesloten systemen of vervanging. De kosten voor kmo's zullen echter ruim onder 1 % van hun omzet blijven en er worden geen sluitingen van kmo's of effecten voor de werkgelegenheid verwacht ingevolge de voorgestelde grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?

De optie kan extra administratieve kosten en kosten met betrekking tot de handhaving met zich meebrengen voor handhavingsinstanties. Deze kosten zullen echter naar verwachting niet substantieel zijn. Tegelijkertijd zal de vaststelling van grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling op EU-niveau kostenbesparend zijn voor de ontwikkeling van grenswaarden op nationaal niveau. De geselecteerde optie zou ook de financiële verliezen helpen beperken voor de socialezekerheids- en gezondheidszorgstelsels doordat gezondheidsproblemen worden voorkomen.

Zijn er nog andere significante gevolgen?

De geselecteerde opties zouden een positief effect hebben op de mededinging op de interne markt aangezien concurrentievervalsingen tussen bedrijven in lidstaten met uiteenlopende nationale grenswaarden worden verminderd. De geselecteerde opties zouden geen noemenswaardig effect hebben op het externe concurrentievermogen van bedrijven in de EU. In de meeste gevallen sluiten de gekozen opties aan bij het ondersegment van gelijkwaardige maatregelen in niet-EU-landen; dat wijst erop dat die maatregelen haalbaar zijn, beschikbare goede praktijken weerspiegelen en relatief ambitieus zijn om op internationaal niveau hoge normen voor de bescherming van werknemers vast te stellen. Het effect op de grondrechten en met name wat betreft artikel 2 (het recht op leven) en artikel 31 (het recht van iedere werknemer op "gezonde, veilige en waardige arbeidsomstandigheden") is positief.

D. Opvolging

Wanneer wordt dit beleid geëvalueerd?

De doeltreffendheid van de voorgestelde herziening van de richtlijn inzake carcinogene en mutagene stoffen zal in het kader van de evaluatie van de veiligheid en gezondheid op het werk, als bedoeld in artikel 17 bis van Richtlijn 89/391/EEG, worden beoordeeld.

De volgende evaluatie zou de periode 2017-2022 kunnen bestrijken.